

ПРИБІЛЬСЬКА Євгенія Іванівна (25. 12. 1877(06. 01. 1878), м. Рибінськ, нині Ярославської обл., РФ — 04. 01. 1948, Москва) — художниця, мистецтвознавиця, колекціонер, організатор художніх промислів. Закінчила Марчевську гімназію в рідному місті, Київське художнє училище (1907; викладач П. Левченко). Працювала художнім керівником навчально-показової майстерні в с. Скопці Переяславського пов. Полтавської губ. (нині с. Веселинівка Броварського р-ну Київської обл., 1910—16), де виготовляли килими та декоративні вишивки за її рисунками та *Г. Собачко-Шостак*. Під час 1-ї світової війни завідувала загоном трудової допомоги населенню на півдні Буковини (влаштовувала художні майстерні). Пізніше очолювала в Полтаві художньо-промислову школу. Від 1922 — викладач рисунку на відділенні іграшки Московського технікуму кустарної промисловості, а також позаштатний науковий працівник у секції виробничого мистецтва; від 1929 — художник текстильних виробів, а згодом — в «Килимкустекспорті» Наркомату зовнішньої торгівлі СРСР. Водночас від 1934 — консультант вишивальної, мереживної та килимової лабораторії Інституту художньої кустарної промисловості (Москва). П. — учасниця й організаторка кустарних виставок: 2-ї Всеросійської (Санкт-Петербург; відзначена великою срібною медаллю), сільськогосподарської (Київ; золота медаль за килимарство та вишивки; обидві — 1913), «Сучасне декоративне мистецтво: вишивки та килими за ескізами художників» (Москва, 1915), художніх промислів прифронтових майстерень Галичини та Буковини (Київ), мистецтва Галичини та Буковини, 2-ї Виставки сучасного декоративного мистецтва «Вербівка» (обидві — Москва; усі — 1917), «Сучасна творчість

українського села» (Київ, 1919), декоративно-прикладного мистецтва Росії в Німеччині (Дрезден; Мюнхен; обидві — 1924), міжнародної в Парижі (1925), ярмаркової художньо-промислового відділу Росії (Ляйпциг, Німеччина, 1924—25), тканини й вишивки в сучасному жіночому вбранні (Москва, 1928). Понад 20 р. збирала селянські вишивки, малюнки та іграшки, виставляла їх у Берліні й Парижі (1914), Києві (1919), Москві (1919, 1923, 1928), Дрездені, Мюнхені (обидві — 1924), Ляйпцизі, Парижі (обидві — 1925). Деякі твори зберігаються в Національному музеї декоративного мистецтва України (Київ), а її архів — у Московському педагогічному інституті. Серед вихованців — *Г. Собачко-Шостак*, *П. Власенко*, *Н. Вовк*.

Основні праці

Народное искусство Галиции и Буковины и Земский союз в 1916—1917 гг. К., 1919 (співавт.); Крестьянское искусство Украины // Русское искусство. 1923. № 2—3; Вышивка в настоящем производстве // Ателье. 1923. № 1; Художественная промышленность на Украине // Всерос. выставка худож. пром-сти. 1923. № 2; Десятилетие художественно-кустарных мастерских на Украине // Вест. пром. кооперации. 1928. № 2—4; Художньо-кустарна промисловість УРСР // Червоний шлях. 1928. № 7; Жизнеописание // Укр. авангардисти як теоретики і публіцисти. К., 2005.

Рекомендована література

1. Местечкін Г. А. Коли промовляють квіти // Мистецтво. 1966. № 1;
2. Бутник-Сиверский Б. Народные украинские рисунки. Москва, 1971;
3. Шудря Є. Зірка її щастя (Життєпис Прибильської Є. І.) // Нар. творчість та етнографія. 2001. № 3—4;
4. Кара-Васильєва Т. Народне мистецтво і художники авангарду // Нар. мист-во. 2001. № 3—4;
5. Данилевська Н. Подвижники народного мистецтва // Уряд. кур'єр. 2003, 19 квіт.;
6. Кара-Васильєва Т. Історія української вишивки. К., 2008;
7. Кара-Васильєва Т., Коваленко Г. Відроджені шедеври: Книга-Альбом. К., 2009;
8. Смолій Ю. Художник і час: Життєпис Євгенії Прибильської // Студії мистецтвознавства. 2014. Ч. 4;
9. Кара-Васильєва Т. Стиль модерн в Україні. К., 2021.

Т. В. Кара-Васильєва

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Прибильська Євгенія Іванівна / Т. В. Кара-Васильєва // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-883810>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).